

עשבו בורעורה

חליטה רח - בעלמה ללדים

בתקופה בה יש רעב בארץ ישראל, מחליטים אלימלך, אשתו נעמי ושני בניהם מַחְלוֹן וְכַלְיוֹן, לעזוב את ארץ ישראל אל ארץ מואב. שם הם משתקעים והבנים נושאים נשים מואביות - רות וְעֹרְפָה.

לאחר 10 שנים, לאחר שבעלה של נעמי ושני בניה מתים והרעב בארץ פוסק, היא מחליטה לחזור אל ארץ ישראל. על אף שהפצירה בה שלא לעזוב את ארץ מולדתה, רות מתעקשת לחזור איתה לארץ ישראל, להצטרף אל עם ישראל ולעזור לה לשקם את חייה.

"וַיְהִי בַיָּמִים שֶׁפֶט הַשְּׁפָטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ, וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לְגוֹר בְּשׂוּדֵי מוֹאָב - הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו." (רות, א')

"כִּי אֶל-אֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי, וּבְאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֶלֶּיךָ. עִמָּךְ עָמִי וְאֶל-לְהִיךָ אֶל-לְהִיךָ. בְּאֲשֶׁר תִּמּוֹתֵי אָמוֹת וְשָׁם אֶקְבֹּר - כֹּה יַעֲשֶׂה ה' לִי, וְכֹה יוֹסִיף-כִּי הַמָּוֶת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ." (רות, א')

כשחזרו לבית לחם, עיר המגורים של נעמי, רות מחליטה ללכת לשדה וללקט שיבולי חיטים עזובות כדי שישמש אותם להכנת אוכל. רות מגיעה לשדה שבמקרה היה שייך לקרוב משפחה של נעמי - בועז.

"וַתֹּאמֶר רות הַמוֹאֲבִיָּה אֶל-נְעֻמִי: אֲלֶכֶה-נָּא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בְּשִׂבְלִים אַחֲרַי, אֲשֶׁר אֶמְצָא חֵן בְּעֵינָיו. וַתֹּאמֶר לָהּ: לְכִי בְּתִי." (רות, ב')

בועז מזמין את רות לאכול עמו ומספר לה עד כמה התרשם מכך שהיא עזבה את עמה ומולדתה למען חמותה, ומכל המאמצים שהיא עושה לכלכל אותה. בועז מבקש מנעמי שלא תלקוט בשדות אחרים אלא תצטרף אל נערותיו בשדה שלו. רות אכלה כפי צרכה ואת היתר שמרה עבור נעמי.

"וַיֹּאמֶר בְּעֹז אֶל-רות הָלוֹא שָׁמַעְתְּ בְּתִי, אֶל-תִּלְכִּי לְלַקֵּט בְּשָׂדֵה אַחֲרַי, וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי, מִזֶּה; וְכֹה תִדְבְּקִין, עִם-נְעֻרֹתַי" "וַתִּשָּׂא וַתְּבוֹא הָעִיר, וַתִּרְאֵהָ מוֹתָה אֶת אֲשֶׁר-לִקְטָה; וַתּוֹצֵא, וַתִּתֵּן-לָהּ, אֶת אֲשֶׁר-הוֹתֵרָה, מִשִּׁבְעָה." (רות, ב')

נעמי התרשמה מאוד מסיפורה של רות, וכאשר גילתה שבעל השדה הוא בועז, הסבירה לרות את קרבתו אליה, ורות המשיכה ללקוט בשדותיו עד סוף עונת הקציר.

"וַתֹּאמֶר נְעֻמִי, אֶל-רות כִּלְתָהּ: טוֹב בְּתִי, כִּי תִצְאֵי עִם-נְעֻרֹתַי, וְלֹא יִפְגְּעוּ-בְךָ, בְּשָׂדֵה אַחֲרַי." (רות, ב')

נעמי אומרת לרות שהגיע זמנה (של רות) להינשא בשנית לאחר שבעלה מת עוד במואב. היא מציעה לה להינשא לבועז מכיוון שהוא מקרובי משפחתה, ובנוסף הוא יוכל לקנות בחזרה את הנכסים שהיו שייכים להם לפני שירדו מארץ.

הסיבה לכך היא משום שישנו בתורה דין לפיו במקרה ואדם יורד מנכסיו ונאלץ למכור את הקרקע שלו קרוב משפחה יכול "לגאול" את הקרקע על ידי החזרת החובות. כמו כן, במידה ובעלת הקרקע אלמנה, "גואל הקרקע" אמור לשאת את האלמנה, על מנת שהשדה ייזכר כקשור לבעליו המקוריים.

"וַיֹּאמֶר לָהּ, נְעָמִי חֲמוּתָהּ: בְּתִי, הֲלֹא אֶבְקֶשׁ-לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטֵב-לָךְ."
"וְעַתָּה, הֲלֹא בָעַז מְדַעַתְנִי, אֲשֶׁר הִייתִי, אֶת-נַעֲרוֹתַי; הִנֵּה-הוּא, זָרָה אֶת-גֵּרְךָ הַשְּׁעָרִים--הַלְּיָלֵהָ."
(רות, ג')

רות הולכת לבועז ומבקשת ממנו להינשא לה. בועז נפעם מהצעתה של רות - "בְּרוּכָה אַתְּ לַה' בְּתִי-הַיְטִבְתְּ חֶסֶדְךָ הָאֲחֵרוֹן, מִן הָרִאשׁוֹן". בועז נענה לבקשה, אך אומר לרות שלא לימלך יש אח אשר לו זכות ראשונים לגאול את השדה, ורק במידה והאח יסרב הוא יוכל לקחתה לאישה.

וַיֹּאמֶר, בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בְּתִי--הַיְטִבְתְּ חֶסֶדְךָ הָאֲחֵרוֹן, מִן-הָרִאשׁוֹן: לְבִלְתִּי-לָכֶת, אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים--אִם-דָּל, וְאִם-עָשִׂיר."
(רות, ג')

בועז מכנס את בית הדין ומסביר לאחיו של אלימלך על מצבה של נעמי ורות ועל גאולת נחלת המת. לאחר שהאח שומע כי יצטרך גם לשאת לאישה את רות הוא מסרב. בועז מסכים מיד לפדות את האדמות ולשאת את רות לאשה. הנוכחים ברכו את הזוג - "יִתֵּן ה' אֶת הָאִישָׁה הַבָּאָה אֶל בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וְכִלְאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׂתִיָּהֶם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל".

וַיֹּאמֶר בָּעַז לְזִקְנִים וְכָל-הָעָם, עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם, כִּי קָנִיתִי אֶת-כָּל-אֲשֶׁר לְאֵלִימֶלֶךְ, וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר לְכַלְיוֹן וּמַחְלוֹן--מִיָּד, נְעָמִי"
(רות, ד')

המגילה מסיימת בתיאור צאצאיהם - לרות ובוועז נולד בן בשם עובד, שהיה אביו של ישי. ישי נולד בשם דוד - מלך ישראל.

"וַתִּקְרָאנָה לּוֹ הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם לְאִמֶּר, יֶלֶד-בֶּן לְנְעָמִי; וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד, הוּא אָבִי-יְשִׁי אָבִי דָּוִד."
(רות, ד')

על פי חז"ל אחת הסיבות שקוראים את מגילת רות בחג השבועות, חג מתן תורה, היא מפני ש"התורה כולה חסד ורות כולה חסד".
אנו רואים את המאמצים האדירים שרות עושה למען נעמי, וכן את מאמציה של נעמי למצוא לרות חתן הגון. בועז גומל חסד עם נעמי ורות ומכלכל אותם בחינם ואף נושא לאישה את רות, ובכך עושה חסד עמה ועם בעלה שנפטר כשהוא "מקים את שם המת".

אף בצה"ל אנו נדרשים לעזור אחד לשני ולפעול מתוך רעות כפי שבא לידי ביטוי בערך הרעות:
"החייל יפעל מתוך אהווה ומסירות לחבריו לשירות, וייחלץ תמיד לעזרתם כשהם זקוקים לו או תלויים בו, חרף כל סכנה וקושי, עד כדי חירוף הנפש".